

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

ЗВІТ РЕКТОРА ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

ЗА ПЕРІОД
ЖОВТЕНЬ 2010 р. – ЖОВТЕНЬ 2011 р.

Одеса
«Одеський національний університет»
2011

Шановні колеги! Шановна університетська громадо!

Саме сьогодні – 18 жовтня – минає рік мого перебування на посаді ректора Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Тож дозвольте доповісти про основні здобутки, проблеми та невирішені питання цього року. Сподіваюсь, що до звіту кожний з вас додасть самостійний аналіз, зробить певні висновки щодо діяльності університету та роботи ректора.

Звіт про роботу на посаді ректора представлено у наступних розділах: 1. Загальні відомості та навчальний процес; 2. Виховна робота. Студентське самоврядування; 3. Науково-дослідна робота; 4. Міжнародне співробітництво; 5. Господарська діяльність; 6. Фінанси та соціальний захист співробітників; 7. Культурно-масова та спортивна робота; 8. Університет в контексті країни та світу.

Наш університет функціонує відповідно до Конституції України, Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Державної програми «Освіта XXI століття», Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні» від 4 липня 2005 року, «Положення про організацію навчального процесу у ВНЗ» (Наказ МОН України від 02.06.1993 р.), матеріалів колегій МОН України, нормативних та розпорядних документів МОН України.

Освітня діяльність в цілому за IV рівнем акредитації університет здійснює відповідно до рішення ДАК України.

Звіт ректора Одеського національного університету імені І. І. Мечникова за період жовтень 2010 р. – жовтень 2011 р. – Одеса : Одеський національний університет, 2011. – 28 с.

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ТА НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

1.1. Загальні відомості щодо організації навчального процесу

Організація навчального процесу в університеті на 2010-2011 та 2011-2012 навчальні роки здійснювалася за традиційними формами. Своєчасно кафедрами, факультетами, навчальним відділом розроблені та затверджені графіки навчального процесу, сплановано навчальне навантаження (хоча тут, особливо при плануванні на 2011-2012 навчальний рік, були певні проблеми, що пов'язані із скороченням штатної чисельності викладачів, скороченням термінів тривалості семестрів із-за проведення у 2012 році фінальної частини чемпіонату Європи з футболу).

Протягом 2010-2011 навчального року у повному обсязі для усіх напрямів і спеціальностей, форм навчання університету завершений перехід на кредитно-модульну організацію навчального процесу. Відповідно до цього оновлені, перероблені та затверджені у встановленому порядку розроблені робочі програми дисциплін, програми навчальних та виробничих практик. Оновлено, затверджено та запроваджено документацію щодо організації навчального процесу (бланки). Певною мірою оновлені критерії оцінювання знань, відповідно до європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Своєчасно розроблені та затверджені робочі навчальні плани, розклади занять. Частина факультетів і інститутів цю інформацію розмістили на власних сайтах, що дозволяє оперативно інформувати студентів. Оновлено екзаменаційну документацію. Запроваджено тестові технології під час проведення підсумкової державної атестації (біофак, ІППО, коледж) для молодших спеціалістів і бакалаврів.

Протягом 2010-2011 року вперше, після тривалої перерви, відновлено проведення ректорського контролю знань студентів як одного з інструментів підвищення якості навчального процесу. Для цього за певними дисциплінами розроблені нові пакети ККР (всі факультети і інститути).

В університеті створений вузол ІВС (інформаційно-виробничої системи) «Освіта», проведено його ліцензування відповідно до вимог чинного законодавства щодо захисту приватної інформації вступників, студентів та випускників університету під час організації та проведення вступу, замовлення студентських квитків і документів про освіту. Одночасно організовано, а факультетами/інститутами проведено роботу щодо розробки кваліфікацій напрямів підготовки та спеціальностей, що дозволило замовити та видати у 2011 році нашим випускникам 1170 додатків до дипломів європейського зразка. Розробка кваліфікацій напрямів (спеціальностей) дозволила також деканатам факультетів і інститутів деталізувати моделі випускників, виявити подальші шляхи модернізації змістовної частини навчального процесу.

Щодо успішності та якості навчання, то у звітний період абсолютна успішність студентів стаціонару стабілізувалась в діапазоні 91-92%, а якість – 50-53%. Відповідний процес відзначається і у студентів-заочників.

1.2. Контингент студентів

З наведених даних видно, що рік від року контингент студентів зменшується. З однієї сторони це пов'язано із демографічною ситуацією. З іншої – це є результатом того, що структурні підрозділи не все роблять для забезпечення максимально можливого в обсязі ліцензії контингенту студентів.

**Загальний контингент за даними форми 2-3 НК
(станом на 1 жовтня кожного навчального року)**

Форма навчання	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Денна	10806	9093	8170
Заочна	5847	4275	4555
Разом:	16653	13368	12725

Одним з можливих шляхів є прийом випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації на перший курс із скороченим терміном навчання або на старші курси. Ефективно цим користуються ШПО, біофак, певною мірою ІМЕМ (для прикладної математики та комп'ютерної інженерії) і історичний факультет. Усі інші структурні підрозділи цього не роблять взагалі.

1.3. Методичне забезпечення

Усі навчальні дисципліни, що викладаються студентам університету, мають певне методичне забезпечення. Воно постійно удосконалюється, змінюється відповідно до змін у науці та нормативних документах Міністерства освіти, науки, молоді та спорту України. Протягом трьох останніх років розроблено, надруковано та/або розміщено на сайті ОНУ:

Вид	2008-2009	2009-2010	2010-2011
Монографії, підручники, посібники з грифом МОН	174	178	129*
Методичні вказівки	324	314	298*
Інші розробки**	274	257	311*

Примітки:

* – дані за 2008-2009 н. р. наведені станом на 31.12.2009 р.; за 2009-2010 – станом на 31.12.2010 р.; дані за 2010-2011 н. р. наведено станом на 01.08.2011 р., остаточні цифри ми будемо мати у січні 2012 року, коли будемо формувати звіти до МОН;

** – йдеться про «маленькі» розробки у вигляді методичних рекомендацій, дидактичного матеріалу тощо, обсягом не більше 1 д. а.

Цей вид роботи проводиться постійно, відповідно до планів роботи кафедр, факультетів та Плану видавничої діяльності університету.

1.4. Розвиток інфраструктури ОНУ

За останні роки інфраструктура університету принципово не змінювалася за виключенням того, що ми втратили Миколаївський навчально-науковий інститут і Миколаївський технікум, які, відповідно до наказу МОН України від 20.01.2009 р. № 31, разом з кафедрами були виведені зі складу університету та приєднані до Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського.

В умовах сьогодення постає принципова задача щодо поліпшення та впорядкування інфраструктури ОНУ. Ми не можемо дозволити собі подрібнювати потоки, групи, розпоршувати підготовку фахівців за однаковими напрямками (спеціальностями) між різними структурними підрозділами університету. Тому нагальними є створення окремих: факультету психології з об'єднанням трьох кафедр, що вже існують; концентрація підготовки економістів та менеджерів в одному структурному підрозділі. На нашу думку це надасть можливість значною мірою поліпшити якість вищої освіти, наукової діяльності та організацію навчального процесу.

1.5. Робота приймальної комісії та конкурс

Діяльність приймальної комісії (ПК) університету регламентується щорічними Умовами прийому до вищих навчальних закладів, Правилами прийому, Положенням про приймальну комісію, іншими нормативними документами.

Основою діяльності приймальної комісії щодо забезпечення конкурсу та прийому, формування контингенту студентів є агітаційна та профорієнтаційна робота. У 2010-2011 навчальному році організовано та проведено 67 днів відкритих дверей факультетів, інститутів, відділень, 2 Дні відкритих дверей університету, 14 скайп-конференцій за участю ректора, деканів факультетів, директорів інститутів. Принципово оновлено змістовну частину інформації для вступників, що викладена на сайті університету та факультетів (інститутів). Оголошення про прийом, рекламна та агітаційна інформація надруковані у 12 виданнях (газети, журнали, довідники для абітурієнтів) місцевого та державного рівня. Понад 500 виходів інформації про університет забезпечили радіо- та телевізійні канали.

Значну роботу з профорієнтації забезпечили 69 викладачів університету, які входили до складу журі III та IV етапів Всеукраїнських учнівських олімпіад; 17 викладачів, які входили до складу журі II та III етапів Всеукраїнських конкурсів-захистів робіт членів МАН. Викладачі університету здійснили 68 виїздів до шкіл Одеського, Миколаївського, Кіровоградського, Херсонського регіонів з метою залучення вступників до ОНУ (в основному фізфак, значно менше ГГФ, ІМЕМ, хімфак).

Усе це призвело до того, що у порівнянні з попередніми роками певною мірою збільшилася кількість поданих заяв до вступу до ОНУ.

Кількість поданих заяв до вступу до ОНУ:

2009	2010	2011
7256	7299	8160

Середній конкурс по університету становив (осіб на місце):

2009	2010	2011
6,9	7,03	9,06

1.6. Ліцензування та акредитація

Ліцензування:

Протягом 2010-2011 навчального року здійснюється ліцензування підготовки за такими ОКР та напрямками (спеціальностями):

Молодші спеціалісти – «Фінанси та кредит», «Бухгалтерський облік», «Соціальна робота» (справи подані, знаходяться на розгляді в департаменті наукової діяльності та ліцензування МОНМС);

Бакалаври – «Біотехнологія» (пройшла через експертну раду ДАК та засідання ДАК з позитивним рішенням), «Прикладна фізика» (справи подані, знаходяться на розгляді в департаменті наукової діяльності та ліцензування МОНМС);

Магістри – «Економічна кібернетика», «Міжнародні економічні відносини» (справи подані, знаходяться на розгляді в департаменті наукової діяльності та ліцензування МОНМС).

У розробці знаходяться ліцензійні справи щодо підготовки магістрів за спеціальностями «Медична і фармацевтична хімія», «Управління проектами», «Управління фінансово-економічною безпекою», «Лабораторна діагностика», «Прикладна лінгвістика».

Акредитація:

Молодші спеціалісти – «Прикладна математика» (відпрацювала експерта комісія, підготовлений відповідні висновки, що подані до департаменту наукової діяльності та ліцензування МОНМС).

1.7. Державна атестація студентів

Державна атестація студентів здійснюється державними екзаменаційними комісіями за всіма напрямками і спеціальностями для всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Державна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку фахівців, вирішує питання про присвоєння їм відповідного освітнього рівня (кваліфікації), видання державного документа про освіту (кваліфікацію), опрацьовує пропозиції щодо поліпшення якості освітньо-професійної підготовки фахівців в університеті.

Державна атестація 2011р.

№	Освітньо-кваліфікаційний рівень	Форма навчання	Допущено		Захищено		Кількість дипломів з відзнакою		Рекомендовано в аспірантуру	
				%		%		%		%
1	Магістри	денна	354	100	352	99.4	127	36	121	34.4
		заочна	123	100	123	100	20	16.3	35	28.5
2	Спеціалісти	денна	970	100	965	99.5	105	10.8	41	4
		заочна	1105	100	1090	98.6	52	5	2	0.2
3	Бакалаври	денна	1759	100	1737	98.7	252	14.5	–	–
		заочна	952	100	940	98.7	38	4	–	–
4	Усього	денна	3083	100	3054	99	484	15.8	162	5.3
		заочна	2180	100	2153	98.8	110	5.1	37	1.7

Державна атестація 2010 рік

№	Освітньо-кваліфікаційний рівень	Форма навчання	Допущено		Захищено		Кількість дипломів з відзнакою		Рекомендовано в аспірантуру	
				%		%		%		%
1	Магістри	денна	317	100	317	100	111	35	146	46
		заочна	171	100	170	99.4	28	16.5	44	25.9
2	Спеціалісти	денна	977	100	968	99	120	12.4	38	4
		заочна	1173	100	1157	98.6	60	5	3	0.3
3	Бакалаври	денна	1847	100	1833	99.2	287	15.7	0	0
		заочна	1040	100	1020	98	36	4	0	0
4	Усього	денна	3141	100	3118	99.3	518	16.7	184	6
		заочна	2384	100	2347	98.4	124	5	47	2

Державна атестація 2009 рік

№	Освітньо-кваліфікаційний рівень	Форма навчання	Допущено		Захищено		Кількість дипломів з відзнакою		Рекомендовано в аспірантуру	
				%		%		%		%
1	Магістри	денна	310	100	308	99.4	124	40.3	169	54.8
		заочна	64	100	64	100	25	39	24	37.5
2	Спеціалісти	денна	1118	100	1111	99.4	148	13.3	54	5
		заочна	1085	100	1082	99.7	50	5	6	0.55
3	Бакалаври	денна	1969	100	1946	98.8	315	16.2	–	–
		заочна	1175	100	1156	98.4	70	6	–	–
4	Усього	денна	3397	100	3365	99	587	17.4	223	7
		заочна	2324	100	2302	99	145	6	30	1.3

1.8. Практики

Практична підготовка студентів забезпечується проходженням навчальних та виробничих практик, в т. ч. педагогічних відповідно до «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93.

2010/2011 н. р.

На практику було направлено всього 6992 студентів (4740 – ОНУ ім. І. І. Мечникова, 895 – ШПО, коледжу, Первомайського, Іллічівського інститутів денної форми навчання та 1357 студентів заочної форми навчання (ЕПФ, ІМЕМ, ІСН, біологічного, історичного, хімічного, фізичного, філософського факультетів, ШПО).

Практика проходила на 292 базах, у тому числі 38 – ЗОШ І-ІІ ст., ліцеях, гімназіях, училищах, коледжах, технікумах, інститутах.

Керували практикою:

- професори – 51
- доценти – 474
- інші – 197.

У 2011 навчальному році літні навчальні і виробничі практики були проплачені в обсязі 246516 грн.

2009/2010 н. р.

На практику було направлено всього 6703 студентів (4809 – ОНУ ім. І. І. Мечникова, 873 – ШПО, коледжу, Первомайського інституту денної форми навчання та 1029 студентів заочної форми навчання (ЕПФ, ІМЕМ, ІСН, біологічного, історичного, хімічного, фізичного, філософського факультетів, ШПО).

Практика проходила на 208 базах, у тому числі 333 – ЗОШ І-ІІ ст., ліцеях, гімназіях, училищах, коледжах, технікумах, інститутах.

Керували практикою:

- професори – 49
- доценти – 455
- інші – 189.

У 2010 навчальному році літні навчальні і виробничі практики були проплачені в обсязі 233793 грн.

2008/2009 н. р.

На практику було направлено всього 6865 студентів (4835 – ОНУ ім. І. І. Мечникова, 1521 – ШПО, коледжу, Первомайського, Іллічівського інститутів, МННІ, Миколаївського технікуму денної форми навчання та 509 студентів заочної форми навчання (ЕПФ, історичного, хімічного, фізичного, філософського факультетів, ШПО, МННІ).

Практика проходила на 208 базах, у тому числі 36 ЗОШ І-ІІ ст., ліцеях, гімназіях, училищах, коледжах, технікумах, інститутах.

Керували практикою:

- професори – 54
- доценти – 450
- інші – 192.

У 2009 навчальному році літні навчальні і виробничі практики були проплачені в обсязі 217472 грн. 40 коп.

Раціоналізація та оптимізація навчальних планів сприяли збільшенню кількості студентів, які проходять кожен вид практики.

Налагоджена система підбору якісних баз практик, які у більшості випадків є стабільними протягом останніх 5-7 років. Високий рівень вимог до керівників практик привів до того, що серед них частка викладачів з науковими ступенями і званнями сягає 75%. Важливим є і те, що попри всі складнощі ми утримали стале фінансування праці керівників практик.

1.9. Робота наукової бібліотеки

Будучи основним підрозділом ОНУ, який відповідає за інформаційну підтримку навчального, наукового та виховного процесу, Наукова бібліотека визначає пріоритети своєї діяльності згідно зі стратегією розвитку університету.

Найбільш значимими з точки зору користувача бібліотечними ресурсами є: фонд бібліотеки, який включає документи на традиційних та інших носіях інформації, інформаційні продукти бібліотеки, створені самою бібліотекою, а також придбані нею.

Роки	2009	2010	на 01.10.2011 р.
Всього надійшло томів	12676	14677	12356
Фінансування (всього)	611446,26	1431121,13	837010,77
Закуплено книг: (од./тис. грн.)	11511/240213	2642/261025,40	864/83582,07
– монографій (од./назв/тис. грн.)	302/96/24752	103/49/12585	189/77/12488
– підручників (од./назв/тис. грн.)	3796/315/212872	2457/156/234768	616/68/69850
Закуплено періодики: (од./тис. грн.)	35/124762,98	327/413904,29	262//543324.95
– вітчизняної (од./тис. грн.)	22/19429,39	177/39415	153/41613,69
– російської (од./тис. грн.)	5/7481,59	43/374489,29	110/433811,26
– іноземної (од./тис. грн.)	8/97852		5/67900,00
Закуплено електронних баз: (тис. грн.)	103821,33	109849	162753,75

У 2011 році Репозитарій ОНУ був створений та зареєстрований в світовому реєстрі ROAR <http://roar.eprints.org/> (Саутгемптонський університет, Велика Британія), в «Указателе Репозитариев Открытого Доступа» (OpenDOAR: <http://opendoar.org/>) (Ноттингемський університет, Велика Британія) та в Українському реєстрі репозитаріїв – <http://oai.org.ua/>. Пошук через OpenDOAR, ROAR ведеться одночасно по всім репозитаріям.

На 1.10.2011 р. налічує 1900 публікацій.

Придбано обладнання для НБ ОНУ в 2011 р.

1. ПК – 45 од.

2. Комутатор D-Link – 1 од.

3. Копіювальний апарат (ксерокс) – 1 од.

4. Лазерний принтер – 1 од.

В 2011 р. Наукова бібліотека отримала спонсорську допомогу у вигляді сканера «Cruse Color Scanner» для сканування рідкісної книги.

1.10. Комп'ютерне забезпечення

Завдяки комп'ютеризації, діяльність ОНУ в усіх сферах виведено на сучасний рівень управління через єдину університетську інформаційно-аналітичну мережу, створення якої було розпочато у 2003 році. Для забезпечення її роботи прокладено 8 км оптоволоконного кабелю, 42 км UTP кабелю. До мережі входить майже 1500 комп'ютерів.

Наша комп'ютерна система сьогодні об'єднує 16 факультетських, інститутських та кафедральних мереж, розташованих у 9 навчальних та інших корпусах університету і через дротову систему надає доступ до мережі Інтернет й електронної пошти майже 600 співробітникам. Через впроваджену в університеті систему бездротової комунікації кількість користувачів мережі є практично необмеженою.

Усі основні підрозділи мають свої сайти. Їх нараховується вже близько 50.

Завдяки виконаній великій роботі по створенню сайтів факультетів та модернізації загальноуніверситетського сайту вони стали більш інформативними і затребуваними. Про це свідчить зростання у 2 рази (до 1100 візитів на добу) відвідувачів офіційного сайту університету. Ця цифра демонструє, що частота відвідувань нашого сайту зараз становить 1 відвідувач на 1 хвилину. Це хороший показник.

На базі комп'ютерної мережі в університеті вперше в Одесі створено потужний обчислювальний кластер для навчального процесу, моделювання та рішення наукових задач.

У 2011 році отримано 504 од. техніки на суму 492 355,82 грн.;

- видано 203 од. техніки на суму 358 990 грн. в період з 10.09.2011 року по 03.10.2011 року;
- оброблено заявок на ремонт – 118 одиниць;
- здійснено оперативних реакцій на виклик інженера – 548 звертань.

1.11. Кадрове забезпечення навчального процесу

Висококласний склад професорсько-викладацького колективу – це головна запорука підготовки високопрофесійних фахівців на факультетах і в інститутах університету. Підвищення питомої ваги докторів наук, професорів та кандидатів наук, доцентів є одним з найголовніших завдань, яке успішно виконувалося. Умови, створені в університеті для творчого розвитку викладача, вченого сприяли формуванню боєздатного контингенту професіоналів.

Разом з тим, за останній рік ми пройшли через вельми болісний процес скорочення ставок ПВС, який став результатом багаторічних деформацій в кадровій політиці ОНУ.

Кількість заповнених нових штатних ставок професорів, докторів наук складає **141**, кількість доцентів, кандидатів – **591**. Питома вага викладачів кандидатів наук складає – **50%**, а питома вага докторів наук – **12%**.

Чисельність кандидатів наук на 100 студентів стаціонару нашого університету у 1,7 рази краще, ніж у середньому по Одеській області.

Представлені показники є результатом ретельної і відповідальної роботи з підготовки кандидатів та докторів наук через аспірантуру і докторантуру.

На сьогодні в ОНУ навчається 542 аспіранти за 73 спеціальностями на всіх кафедрах 12 навчальних підрозділів. З них – 38 аспірантів навчається за контрактною формою, ще 19 поступили за контрактами в цьому році.

На сьогодні в ОНУ відкриті і працюють 10 спеціалізованих вчених рад, в яких можливо захищати кандидатські дисертації. Перелік спецрад охоплює практично всі навчальні підрозділи ОНУ, що дещо спрощує представлення, обговорення та захист кандидатських дисертацій. Процес підготовки професорсько-викладацьких кадрів через аспірантуру ОНУ характеризує стала часова динаміка.

Ефективність підготовки аспірантів в ОНУ, яка є головним показником успішності роботи з підготовки кадрів вищої кваліфікації, і вимірюється відсотковим відношенням кількості випускників аспірантури, які підготували і надрукували необхідну кількість наукових статей у фахових виданнях ВАК, написали та подали до захисту тексти дисертаційних робіт до спецрад, до загальної кількості випускників аспірантури. Цей параметр постійно зростає і, незважаючи на зменшення кількості захистів цього року у порівнянні з минулим (яке пояснюється тим, що ми обговорюємо ці цифри ще за квартал до кінця звітнього року), цифри захистів кандидатських дисертацій і їхнє постійне зростання дає можливість оцінити стан підготовки кадрів вищої кваліфікації через аспірантуру як задовільний.

Стан підготовки кадрів вищої кваліфікації через докторантуру ОНУ протягом 2009-2011 рр. показаний у таблиці.

Роки	2009	2010	2011
Прийом, осіб	7	7	2
Випуск, осіб	4	7	4
Представили та захистили, осіб	3	7	3
Загальна кількість докторантів	15	18	17
Ефективність підготовки, %	75.0	100	75.0
Кількість захищених дисертацій	8	7	5
Кількість спеціалізованих вчених рад для захисту докторських дисертацій	6	6	6

Серед докторів наук за звітний період 8 осіб отримали атестати професорів, а з числа кандидатів 26 осіб удостоєні атестата доцента. Проведені заходи дозволяють утримувати середній вік кандидатів наук на рівні 50 років, а докторів наук – в межах 60 років.

Зважена загальноуніверситетська кадрова політика і її раціональне впровадження в роботу колективів деканами й директорами навчальних підрозділів дозволяє з позитивним результатом вести процес омолодження колективу університету за рахунок залучення молодих талановитих випускників магістратури та аспірантури.

II. ВИХОВНА РОБОТА. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ

2.1. Загальні положення

Виховна робота є однією з найважливіших складових в організації навчально-виховного процесу.

Безумовно, виховна робота, в широкому розуміння цього поняття, не є відокремленим напрямком в освітянській діяльності як всього університету, так і усіх його навчальних підрозділів. По великому рахунку увесь освітянський процес – тобто процес певного впливу на особу або групу осіб з метою досягнення якогось конкретного результату, потрібно вважати вихованням. Тому при здійсненні навчально-виховної роботи керівництво і професорсько-викладацький склад основну увагу звертають не тільки на формування суто професійних, а таких якостей, які роблять з людини особистість, виховання таких осіб, які будуть в змозі впевнено носити ім'я випускника Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Розуміючи це, з метою певного удосконалення в останні роки ми почали звертати спеціальну увагу на організацію цієї роботи на більш значному, теоретично обгрунтованому і організаційно налагодженому рівні. Тому ще у 2003 році в університеті, з урахуванням національних та міжнародних пріоритетів, була розроблена Концепція організаційно-виховної роботи, яка була видана окремою книгою.

У 2010 році, з урахуванням певного досвіду, була розроблена Концепція національного виховання студентської молоді в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова на 2010-2020 роки.

Така змістовна та організаційна діяльність, яка має багато напрямів дозволяє не тільки планувати а й в певній мірі контролювати її здійснення.

2.2. Планування та окремі напрямки виховної роботи

В цілому в університеті кожен рік розробляється та затверджується загальний план виховної роботи, який може використовуватися не тільки для організації такої роботи на рівні всього університету, але й для планування такої роботи на рівні кожного окремого підрозділу.

Крім плану виховної роботи розробляється та виконується план попередження правопорушень та порушень навчальної дисципліни.

Окремо складаються більш розгорнуті плани щодо державних свят та видатних подій, наприклад: Дню Перемоги, Дню Конституції, Дню Незалежності тощо.

З урахуванням загального плану виховної роботи, кожен інститут та факультет розробляє свій план проведення виховної роботи. Такі плани в останні роки стають все більш реальними. У деяких підрозділах відбулася певна ротация заступників декана з виховної роботи і зараз на цих посадах працюють особи, яким більш вдало вдається здійснювати саме такий напрям роботи. Потрібно сказати, що поряд з загальним планом кожен підрозділ виділяє окремі напрямки виховання і це відображає певні позитивні спроби пошуку свого підходу в організації такої роботи. Наприклад, проведення індивідуальних бесід с батьками та студентами виділено окремим напрямком в проведенні такої роботи в ШПО.

Окремої уваги заслуговує такий активний учасник виховного процесу як куратор. Ми завжди вважаємо, що дійсний куратор це не тільки формальний організатор

такої роботи, а й досвідчений радник молодій людині, особливо на молодших курсах. Є в університеті і цікавий досвід організації такої роботи. Наприклад на біологічному факультеті на молодших курсах не тільки були закріплені куратори з числа викладачів, а й для посилення такої діяльності їм на допомогу додавали ще магістрів. Взагалі в минулий навчальний рік на цьому факультеті проведення нарад з кураторами стає традицією, причому проводить їх особисто декан факультету доцент В. В. Заморов. В той же час інститут кураторства потребує ще певних кроків з підвищення його подальшого престижу. Тому вже є домовленість між адміністрацією університету і профкомом співробітників про можливість морального заохочення кращих кураторів.

Значну увагу в університеті приділяють профілактиці тютюнокуріння, вживання наркотичних засобів, захворювання на ВІЛ, СНІД.

Головна мета профілактичної роботи полягає в об'єднанні освітніх, соціальних, і медичних заходів для досягнення загального результату, а саме:

- зниження поширеності наркотиків серед молоді, обмеження залучення їх в наркогенну ситуацію і субкультуру;
- зниження захворюваності наркоманією, токсикоманією і алкоголізмом;
- зниження медико-соціальних наслідків (інфекційні гепатити, ВІЛ-інфекції, психічні розлади і т. д.);
- раннє виявлення і діагностика наркозалежності.

І в цьому напрямку адміністрація університету співпрацює з органами студентського самоврядування. Прикладом такої роботи може стати проведення виступів та відеолекцій, направлених на профілактику тютюнопаління, алкозалежності, захворювання на ВІЛ, СНІД, проведених в жовтні, листопаді, та грудні місяці минулого року.

Подолання та профілактика правопорушень, проявів зловживань, поборів та хабарництва в освіті є одним з найважливіших завдань, що ставить перед навчальними закладами Міністерство освіти і науки, молоді та спорту. Незаконні дії окремих викладачів формують негативну, а головне – неправдиву громадську думку щодо реального стану справ в освітянській галузі загалом.

Розуміючи, що можливі негативні явища не лежать на поверхні, робота щодо профілактики правопорушень та проявів зловживання та хабарництва велась в університеті в двох основних напрямках: це робота з викладацьким складом та робота зі студентами та їх батьками.

Залучаються до такої роботи представники студентського самоврядування. Прикладом такої роботи може стати робота Геолого-географічного факультету, де ведеться цілеспрямована роз'яснювально-виховна робота серед викладацького складу та студентів щодо профілактики правопорушень в період вступної кампанії та заліково-екзаменаційних сесій. Ці питання обговорюються на Вченої Раді факультету, засіданнях кафедр ГГФ.

2.3. Студентське самоврядування

Окремої уваги заслуговує співпраця зі студентським самоврядуванням. Потрібно сказати, що така робота теж може мати декілька напрямків. І тут кожен період такої роботи може мати свої особливості. Раніше це була робота в основному з молодими громадськими лідерами, потім – більше зі старостами курсів та груп.

Але така робота теж носить постійний характер. Наприклад, потрібно відмітити не тільки загальні, а й реальні кроки, які вже зроблені, з приводу організації роботи студентського самоврядування на економіко-правовому факультеті, де заступник декана Зілковська Л. М. Самі студенти внесли певні доповнення до Положення про студентське самоврядування, яке затверджено на засіданні Вченої ради факультету. На історичному факультеті працює студентській деканат (старости курсів і груп), який співпрацює з деканатом щодо вирішення академічних проблем; в той же час студрада та ініціативна група – з приводу проведення загально факультетських заходів. Вже декілька років плідно працює студентській деканат на факультеті романо-германської філології, який є важливою ланкою між деканатом і студентами.

Говорячи про організацію роботи зі студентським самоврядуванням, потрібно окремо виділити керівника ради студентського самоврядування університету Михайла Рябенко та голову студентського профкому Вадима Пенова. В останній рік, на нашу думку, їх діяльність стала більш організована та продуктивна.

2.4. Виховна робота в гуртожитках

Пріоритетним напрямком у діяльності адміністрації студентського містечка, гуртожитків університету – є організація і проведення виховної роботи.

Застосовуваний арсенал форм і методів роботи постійно збагачується участю у виховному процесі досвідчених педагогів, заступників з виховної роботи, кураторів навчальних підрозділів.

Помітно активізувалася в цьому плані робота заступників деканів з виховної роботи, особливо таких факультетів: РГФ, біофаку, ЕПФ, істфаку, філфаку, інституту післядипломної освіти.

У студентських радах гуртожитків помітно покращилося планування і якість проведених виховних заходів. В окрему графу виділена індивідуально-виховна і профілактична робота.

У 8-му гуртожитку студмістечка постійно працює недільний кінозал, де безкоштовно демонструються соціальні фільми, що сприяють підвищенню культури поведінки молоді.

Досить ефективно зарекомендувала себе створена в 2008 році служба «психологічної допомоги» молоді, очолювана кандидатом психологічних наук, доцентом кафедри загальної психології Бугановою В. М.

Проведені лекції, бесіди, тренінги дозволяють студентам глибше розібратися в собі, розрахувати поточні життєві утруднення, оптимально пережити вікові явища, підвищити рівень психологічної культури.

В практичній діяльності співробітників студмістечка, активу з профілактики правопорушень серед студентів, що мешкають у гуртожитках, особливе місце займає індивідуально-виховна робота.

Крім звітів студентів на засіданнях студрад у присутності кураторів, замів з виховної роботи, частіше стали проводитись зустрічі з працівниками міліції, викладачами правового факультету, які дають юридичну консультацію. Кожен порушник правил мешкання і внутрішнього розпорядку гуртожитку, який є членом профспілкової студентської організації, додатково звітує на засіданні Профспілкового комітету студентів і аспірантів ОНУ.

Стали регулярними зустрічі адміністрації студмістечка з батьками недисциплінованих студентів.

Регулярне проведення серед гуртожитків спортивних турнірів з міні-футболу, волейболу, баскетболу, важкої атлетиці, шахам на спортивних площадках студмістечка викликає здоровий інтерес молоді до свого фізичного удосконалювання, участі в спортивно-масових заходах.

В організації і проведенні спортивних олімпіад велику допомогу адміністрації студмістечка надає кафедра фізичного виховання й особисто зав. кафедрою Казанова О. М.

Досить міцне місце у виховному процесі студентського містечка і кожного окремо гуртожитку займають добровільні оперативні студентські загони.

Загальна чисельність оперзагону на сьогоднішній день складає 87 осіб.

III. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА

3.1. Загальні відомості

Наукова діяльність Одеського національного університету здійснювалась відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність».

Зусилля колективу науковців та науково-педагогічних кадрів університету спрямовані на виконання пріоритетних напрямів розвитку держави, що забезпечує Науково-дослідна частина, в структурі якої: Науково-дослідний інститут «Астрономічна обсерваторія», Науково-дослідний інститут фізики, Науково-дослідний інститут горіння та нетрадиційних технологій, 9 Науково-навчальних центрів, 14 лабораторій.

Наукові дослідження виконують у Науковій бібліотеці, Ботанічному саду, на 14 факультетах, навчально-наукових інститутах (94 кафедрах).

В університеті функціонують: гідробіологічна станція, петрографо-мінералогічний музей, палеонтологічний музей, зоологічний музей, археологічний музей, музей рідкісної книги, на базі яких виконуються наукові роботи.

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту з університетом уклали угоди на виконання робіт зі збереження та забезпечення належного функціонування наукових об'єктів, що становлять національне надбання, так:

– «Фонд стародруків, рідкісних видань і рукописів Наукової бібліотеки Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» – науковий керівник Подрезова М. О.;

– «Гербарій Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» – науковий керівник – к. б. н., доц. Швець Г. А.;

– «Колекція морських та корисних для екологічної біотехнології штамів мікроорганізмів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова» – науковий керівник – д. б. н., проф. Іваниця В. О.

Високий рівень науки і освіти – дві складові інтелекту нації, держави. Сучасна університетська освіта і наука великою мірою є віддзеркаленням кращих наукових досягнень наших працівників і викладачів.

В університеті сформувалося 22 відомі наукові школи, визнані як в Україні, так і у світі, як основи наукового потенціалу університету, які є лідерами в ключових напрямках держави і займаються активною дослідницькою роботою. Науковий потенціал складає:

– 1523 науково-педагогічних працівників, які виконують НДДКР:

- 135 докторів наук;
- 654 кандидатів наук;
- серед них 408 штатних одиниць наукових установ, де
- 18 докторів наук
- 83 кандидатів наук.

Наукова діяльність в університеті, інтелектуальна творча діяльність спрямовані на одержання і використання нових знань. Основними її формами є фундаментальні та прикладні наукові дослідження.

Фінансування науки в університеті здійснюється, в основному, за рахунок бюджетних коштів із загального фонду державного бюджету та коштів, що надходять за виконання договорів на розробку науково-технічної продукції з міністерствами, установами, організаціями, підприємствами України та інших держав.

Тематичний план наукових досліджень університету включає 116 науково-дослідних робіт з наступним фінансуванням:

Обсяг фінансування із загального фонду, усього, тис. грн., з них:	2008	2009	2010
фундаментальних досліджень	9888,5	9780,5	10937,9
прикладних досліджень і розробок	5945,9	5945,9	6675,1
збереження наукових об'єктів, що становлять національне надбання	3719,6	3739,6	4167,8
	220,0	95,0	95,0
Обсяг надходжень до спеціального фонду, тис. грн., усього, з них:	3196,7	4136,1	2600,0
обсяг фінансування НДР за проектами міжнародного співробітництва	592,2	767,0	1026,2
обсяг фінансування по договорам з Замовниками	466,4	427,2	242,2

Важливим критерієм оцінки наукової діяльності вчених університету є наукові видання, які містять у собі найновітніші результати наукових досліджень вчених університету.

	2008	2009	2010
Опубліковано:			
монографій	48	53	41
підручників	8	13	11
навчальних посібників	195	110	130
Кількість публікацій (статей), з них:	2701	2471	2563
у фахових виданнях України	2111	2136	2121
у зарубіжних виданнях	590	335	442
в тому числі, у міжнародних наукометричних базах даних (Scopus, Webometrics та інші)	212	226	242
Отримано охоронних документів в Україні	14	18	25

Указом Президента України № 594/2011 присуджено Державну премію України в галузі науки і техніки 2010:

– за роботу «Оцінка інженерно-геологічних умов території України (наукові основи сталого господарського використання територій):

Фесенку Олексію Валентиновичу, кандидатів геологічних наук, доцентів кафедри інженерної геології і гідрогеології.

Постановою Комітету з Державних премій України в галузі науки і техніки від 11.10.2010 № 5 отримують стипендії КМ України для молодих учених:

– Ліманська Наталя Вікторівна – доцент кафедри мікробіології і вірусології біологічного факультету;

– Кожемяк Марина Анатоліївна – асистент кафедри фізичної та колоїдної хімії хімічного факультету;

– Насадюк Ірина Богданівна – кандидат економічних наук, доцент кафедри світового господарства і міжнародних економічних відносин ІМЕМ.

В 2010 році університет ініціював та провів 33 науково-практичних конференцій та семінари різного рівня (21 – міжнародні, 9 – всеукраїнські, 3 – регіональні). Всього було представлено у вигляді стендових доповідей та запропоновано до уваги учасників більше 1100 докладів.

В 2011 році Одеський університет активно продовжує свою роботу по ознайомленню науковців з результатами їх праць та обміну науковою інформацією та виступає організатором біля 30 науково-практичних конференцій. За останнє півріччя вже проведено 16 міжнародних конференцій, які заплановані, в роботі котрих взяли участі 930 осіб та було заслухано 725 докладів.

В 2010 р. Одеський національний університет традиційно брав участь у 6 виставках міжнародного та державно-національного рівня, за результатами участі в яких отримав 9 нагород.

Кількість проведених наукових семінарів і конференцій:

з них міжнародних

Взято участь у виставках:

у національних

у міжнародних

2008	2009	2010
30	30	33
16	21	21
10	9	6
–	1	2

3.2. Науково-дослідна робота та інноваційна діяльність студентів, молодих вчених

Науково-дослідна робота студентів є складовою частиною діяльності Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Вона сприяє удосконаленню професійної підготовки, виявленню найбільш обдарованої молоді. Наукова робота студентів здійснюється з метою реалізації інтелектуального потенціалу студентів, підвищення студентської творчої ініціативи для покращення підготовки кадрів нової генерації.

Студенти університету залучаються до виконання науково-технічних робіт, в тому числі до держбюджетної тематики, беруть участь у роботі наукових гуртків, студентських проблемних груп, приймають участь у наукових конференціях, конкур-

сах, олімпіадах. Результати науково-дослідних робіт студентів з тематики наукових напрямів кафедр стають темами випускних кваліфікаційних робіт.

Впродовж 2010 року **5128** студентів університету прийняли участь у вирішенні наукових проблем відповідно до пріоритетних наукових напрямів розвитку науки і техніки; за участю студентів видано **673** праці, з них **169** самостійно.

За підсумками науково-дослідної роботи університет було нагороджено Золотою медаллю МОН України у номінації «Організація науково-дослідної роботи студентів». Нагородження відбулося у рамках щорічної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра – 2010».

Результати своїх досліджень студенти університету щорічно докладають на науково-практичних конференціях і семінарах різного рівня. В 2010 році студентами було зроблено **1559** доповідей.

Важливими напрямами у розвитку творчого мислення та виявлення талановитої молоді є проведення вузівських і Всеукраїнських студентських олімпіад з навчальних дисциплін і спеціальностей. Олімпіади є найбільш поширеною і масовою формою організації науково-дослідної роботи студентів в університеті. Проведення студентських олімпіад дозволяє об'єктивно виявити обдаровану студентську молодь вже на перших курсах навчання.

Саме тому факультетами та інститутами щорічно проводяться понад 50 студентських олімпіад I етапу, в яких беруть участь до 2800 студентів (у 2010 році 2698 студентів). Кращі з них (у 2010 р. – 96 студентів) беруть участь у олімпіадах II етапу і одержують щорічно до 85 нагород (дипломи і грамоти); у 2010 році – 10 дипломів, 69 грамот.

В 2010 році на II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук було надіслано 44 студентські наукові роботи, 19 студентів прийняло участь у звітних конференціях конкурсу. Отримано **11 дипломів** переможців.

За активну участь у навчанні і науковій роботі кращим представникам студентства надана підтримка держави, – це іменні стипендії та премії:

- 1. Стипендії Президента України для студентів – 4**
- 2. Стипендії Верховної Ради України – 2**
- 3. Стипендія Кабінету Міністрів України – 1**
- 4. Стипендія імені М. С. Грушевського – 1**

Грамотами Одеської облдержадміністрації та грамотами Ради ректорів з нагоди Дня студента було нагороджено 18 студентів.

3.3. Заходи, здійснені спільно з місцевими державними адміністраціями та спрямовані на підвищення рівня ефективності роботи науковців для вирішення регіональних потреб

Сучасна політика регіонального розвитку є складовою частиною загальнодержавної політики, суспільно-політичних і соціально-економічних перетворень в Україні. Оскільки регіони є органічною частиною країни, то зростання її добробуту цілком залежить від зростання добробуту кожного з регіонів.

З метою комплексного вирішення проблем Одещини облдержадміністрацією визначені основні напрямки регіонального розвитку, які містяться у програмі «Ре-

гіональна ініціатива». В ній знайшли відбиття заходи Одеського національного університету, які вирішують проблеми як економічного, так і соціального характеру. Так, зокрема:

– Спільно з Одеською облдержадміністрацією підготовлений і затверджений ЄС проект програми прикордонного співробітництва TACIS «Нижній Дністер і його дельта: сталий розвиток і відновлення водних і живих ресурсів».

– Спільно з Одеською облдержадміністрацією виконання затвердженого ЄС проекту програми прикордонного співробітництва TACIS «Технічна допомога у плануванні менеджменту басейну Нижнього Дністра».

– Спільно з Одеською облдержадміністрацією підготовлено обґрунтування про створення на острові Зміїному міжнародної станції атмосферного моніторингу програми СМЕП.

На запит Одеської облдержадміністрації підготовлені матеріали щодо острову Зміїного, які передані в МЗС.

На замовлення Одеської обласної державної адміністрації виконано проект з озеленення острова Зміїного.

Прийнято участь у роботі міжвідомчої комісії з питань створення ефективної інфраструктури на о. Зміїний. За запитом Одеської облдержадміністрації підготовлені пропозиції щодо внесення змін до «Комплексної програми подальшого розвитку інфраструктури та впровадження господарської діяльності на о. Зміїний і континентальному шельфі».

Представники університету брали участь в роботі міжвідомчої комісії при Одеській облдержадміністрації по виконанню Комплексної програми розвитку інфраструктури острова Зміїний та в роботі групи з підготовки проекту Постанови КМ про продовження дії Комплексної програми на період 2010-2017 рр.

Розроблено міждержавний проект «Єврорегіон – Нижній Дунай» за участю України, Молдови та Румунії, який передбачає співпрацю країн у створенні соціально-економічної інфраструктури, раціонального природокористування і охорони природи в цьому регіоні.

За завданням Одеської облдержадміністрації та облради обстежено стан ґрунтів і земель Дунай-Дністровської зрошувальної системи, прилеглих до опрісненого дунайською водою оз. Сасик, у зв'язку із вимогою місцевої громадськості повернути озеру статус морського лиману.

За рішенням Одеської облдержадміністрації розроблено наукове обґрунтування створення двох заповідних об'єктів у м. Одеса – парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Інститут Філатова» та парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва «Санаторій ім. Горького».

До регіональної програми науково-технічного та інноваційного розвитку Одеської області на 2008-2012 рр. підготовлено інноваційний проект «Спрощена технологія виробництва каталізатора для електродів ХДС».

За запитом Одеської облдержадміністрації проведено весняну експедицію на Придунайські озера з метою виявлення причин загибелі та хвороби риби.

Спільно з Одеською облдержадміністрацією і управлінням екології і природних ресурсів, Обласною санепідстанцією, Облводгоспом проведено 3 наради з планування та виконання проекту TACIS, 8 тренінг-семінарів з якості лабораторних

аналізів та проведення відбору та аналізу біологічних зразків відповідно до сучасних Європейських методик.

Участь в програмі «Регіональна програма охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки».

Участь в програмі охорони і раціонального використання морського узбережжя м. Одеси «Чисте море» (2010 р.).

Участь в роботі Робочої групи облдержадміністрації з питань запобігання розповсюдження пташиного грипу.

На замовлення Одеської обласної державної адміністрації було здійснено дослідження етнополітичних та етнокультурних аспектів життєдіяльності національних меншин українського Придунав'я, проблем етнополітичної стабільності та характеристик соціальних та етнокультурних чинників консолідації української політичної нації.

На замовлення Одеської облдержадміністрації (Управління у справах національностей і релігій) проведено дослідження українців та молдован.

Спільно з управлінням з охорони об'єктів культурної спадщини підготовлено та видано 6 науково-популярних щорічників «Липоване: история и культура русских старообрядцев».

Участь у розробці стратегії економічного і соціального розвитку Одеської області до 2015 р.

Участь в IV Міжнародному форумі інвестицій та інновацій.

З метою поліпшення демографічної ситуації, збереження і зміцнення здоров'я населення, підвищення якості та ефективності медико-санітарної допомоги, забезпечення прав громадян на охорону здоров'я затверджено обласну програму «Здоров'я» на 2002-2011 рр., де університет бере участь у науковому забезпеченні засобів розв'язання наступних проблем:

- здоров'я дітей і молоді;
- політика з питань довкілля та охорони здоров'я.

На виконання Постанови Кабінету Міністрів від 8.02.99 р. № 166 «Про затвердження Положення про водно-болотні угіддя загальнодержавного та міжнародного значення» університет визначено головним у проведенні досліджень і моніторингу за екологічним станом водно-болотних угідь міжнародного значення. Університет підготував необхідні пропозиції щодо змін та доповнень у паспорти водно-болотних угідь.

Рішенням Обласної ради «Про обласний фонд охорони навколишнього природного середовища», з метою забезпечення належного збереження та відтворення фонду області лабораторія менеджменту та охорони біологічного різноманіття провела інвентаризацію природно-заповідного фонду Одеської області. Було встановлено, що природно-заповідний фонд Одеської області об'єднує 121 об'єкт. Запропоновано створити низку нових природно-заповідних територій.

Спільно з Управлінням охорони об'єктів культурної спадщини Одеської облдержадміністрації укладено угоду «Систематизація і редагування матеріалів і формування словника «Звід пам'яток історії та культури України» (том «місто Одеса»).

(Інформація підсумків наукової та науково-технічної діяльності за 2011 рік не містить повного обсягу, тому що підведення підсумків по науці проводиться наприкінці 2011 року.)

IV. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

4.1. Відділ міжнародного співробітництва

ОНУ ім. І. І. Мечникова є одним з провідних університетів України, який протягом 145 років веде успішне міжнародне співробітництво на регіональному та глобальному рівнях. ОНУ одним з перших в Україні став членом Європейської Університетської Асоціації, Всесвітньої Асоціації Університетів, Наглядової Ради Magna Charta, одним з членів-засновників Євразійської Асоціації Університетів, він є членом Чорноморської Мережі Університетів, Дунайської Конференції Ректорів та багатьох інших організацій. За звітний період чисельність міжнародних угод ОНУ зросла з 166 до 171. Перед тим, як дати згоду на підписання нових угод, Вчена Рада ОНУ всебічно вивчала потенційних партнерів.

Продовжуючи цю лінію було б доцільно провести перегляд існуючих угод, залишивши лише ті з них, які справді працюють. В зв'язку зі скрутним фінансовим становищем є також сенс в ревізії членства ОНУ в чисельних міжнародних організаціях, які часто дублюють одна одну або запропонувати деяким з них вносити членські внески не грошима, а наданням можливості проводити в ОНУ організаційні заходи цих організацій.

Незважаючи на погіршення умов фінансування, в 2010/11 році кількість закордонних відряджень співробітників ОНУ дещо зросла: з 241 (24 країни) до 247 (34 країни) (в тому числі студентів з 68 до 73), але їх загальна тривалість зменшилася з 4018 до 3738 календарних днів. Структура відряджень практично співпадає з минулорічною.

Більш ніж в півтора рази (з 62 до 95) зросла кількість відвідувань ОНУ іноземними фахівцями. При цьому слід відзначити, що це зростання відбулося в значній мірі через збільшення ознайомчих візитів та презентацій міжнародних програм, що свідчить про зростання інтересу потенційних партнерів до ОНУ.

В звітному періоді ОНУ повторно виграв грант на участь в консорціумі університетів на участь в програмі Erasmus Mundus, виграв грант з мікробіології українсько-французької програми «Дніпро» та декілька менших грантів, але на жаль не виграв жодної з заявок на проекти TEMPUS.

На наш погляд, відділу міжнародного співробітництва необхідно більш активно брати участь в подачі заявок на міжнародні гранти.

4.2. Інститут міжнародної освіти

Чисельність іноземних студентів скоротилася в 2010/11 році з 358 (32 країни) до 259 (31 країна) осіб. Основними причинами стали різке падіння чисельності слухачів ПВІ в 2009/10 році та відсутність в ОНУ магістратури з найбільш популярних спеціальностей (Міжнародні економічні відносини, Менеджмент, Комп'ютерні науки тощо). В поточному році за попередніми прогнозами чисельність іноземних студентів знову зростає. (За діючими нормативами зарахування іноземних громадян триває до 15 листопада).

На принципово новий рівень в звітному періоді був переведений в ІМО процес організації мобільності студентів в рамках Болонського процесу (започаткованого в ОНУ у 2004 р.), зокрема:

Вперше в історії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова організовано конкурс та проведено відбір студентів, аспірантів та співробітників університету для участі в освітянській мобільності в рамках програми ERASMUS Mundus – External Cooperation Window, Lot 7. (Відправлено в європейські університети 15 студентів та аспірантів ОНУ, прийнято в ОНУ 7 студентів з європейських країн).

Для документального забезпечення процесу освітянської мобільності студентів та аспірантів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова було розроблено спеціальне положення, яке регламентує процес організації академічної мобільності та визнання її результатів.

З метою популяризації освітніх послуг Одеського національного університету імені І. І. Мечникова на міжнародній арені співробітниками ІМО розроблений спеціальний сайт Інституту міжнародної освіти (на платформі офіційного сайту ОНУ), який оперативно інформує іноземних громадян про можливості навчання та стажування в ОНУ, а також містить інформацію для студентів та аспірантів ОНУ про можливості їх навчання та стажування за кордоном.

Продовжено виконання загальноуніверситетських програм обміну студентів в рамках двосторонніх угод про освітянське та наукове співробітництво (Сегедський університет, Угорщина; фонд Ромуальдо дель Бьянко, Флоренція, Італія; Болонський університет, Італія та ін.).

Для студентів та аспірантів ОНУ проведено серію презентацій закордонних освітніх програм та фондів.

В ході перевірок діяльності щодо підготовки іноземних громадян на базовому рівні навчання з боку Прикордонної служби України, органів Міністерства внутрішніх справ України, а також з боку Служби Безпеки України порушень в організації процесу набору на навчання та базового навчання іноземних громадян в ОНУ, як і в минулі роки, не виявлено.

Разом з тим, для залучення більш широкого контингенту іноземних студентів, аспірантів та стажистів вважаємо за потрібне:

- практикувати розміщення навчальних планів підготовки бакалаврів, спеціалістів та магістрів за всіма напрямками та спеціальностями на офіційному сайті університету та/або Інституту міжнародної освіти;

- поглибити співпрацю між Приймальною комісією, навчальним відділом та Інститутом міжнародної освіти з метою вдосконалення процесу обліку контингенту іноземних студентів (зокрема, щодо врахування кількості іноземних громадян, що вступають на 1 та на 5 рік навчання у загальному ліцензованому обсязі студентів за окремими спеціальностями та напрямками, щодо врахування кількості іноземних громадян – випускників при формуванні замовлення документів про освіту та ін.).

4.3. Відділення для іноземних громадян

Після різкого падіння чисельності слухачів ПВІ в 2009/10 році в звітному році спостерігалось деяке зростання контингенту: з 74 осіб (7 країн) до 85 (14 країн). Завдяки низці заходів, проведених деканатом ПВІ та керівництвом ОНУ, в поточному році очікується суттєве зростання контингенту. В той же час слід зазначити різке падіння успішності слухачів ПВІ на випускних іспитах з 61,67% до 48,24%, що є недопустимим для ВНЗ України. Слід також сказати, що навчальному відділу більше уваги приділяти співробітництву з ПВІ.

Кількість міжнародних угод ОНУ

2008/2009	2009/2010	2010/2011
148	166	171

Візди за кордон:

За категоріями виїжджаючих

Категорія	2008/2009			2009/2010			2010/2011		
	Відраджень	Днів	Тривалість	Відраджень	Днів	Тривалість	Відраджень	Днів	Тривалість
Ректор та проректори	17	118	6,9	14	77	5,5	12	69	5,8
Радники ректора							9	47	5,2
Директори, декани та їх заступники	9	59	6,6	24	184	7,7	12	146	12,2
Завідуючі кафедрами	14	138	9,6	10	98	9,8	14	138	9,9
Професори, доценти	46	405	8,8	56	591	10,6	56	535	9,6
Викладачі	13	177	13,6	7	79	11,3	15	215	14,3
Аспіранти та докторанти	16	216	13,5	19	350	18,4	9	269	29,9
Студенти	31	446	14,4	68	2054	30,2	73	1875	25,7
Зав. лабораторії, відділу	10	81	8,1	11	77	7,0	10	78	7,8
Наукові співробітники та інженери	37	516	13,9	23	431	18,7	29	316	10,9
Навч.-доп. персонал	2	32	16,0	2	21	10,5			
Художні керівники				1	8	8,0	1	8	8,0
Залучені виконавці (ЦКД)				6	48	8,0	5	40	8,0
Інші категорії	3	39	13,0				2	2	1,0
Всього:	198	2224	11,2	241	4018	16,7	247	3738	15,1

V. ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

5.1. Ремонтно-будівельні роботи

В цілому на виконання ремонтно-будівельних робіт за період з 01.09.10 р. по 01.09.11 р. витрачено понад 8 млн. 150 тис. грн. З них 3 млн. 547 тис. на ремонт гуртожитків університету, асфальтування студмістечка і спортивних майданчиків.

Тут велика увага була приділена заміні інженерних мереж електропостачання, опалення і водопостачання.

Тільки в поточному році замінено 664 м теплотрас великих діаметрів на аудиторний корпус, гуртожиток № 5, проблемну лабораторію, кафедру ОБЖД, відремонтовано 1700 м² покрівлі.

Якщо торік тільки за останні 4 місяці в ремонтні загальнобудівельні роботи по університету було вкладено понад 4 млн. грн., то за 8 місяців цього року 1 млн. разом з витратами на ремонт інженерних мереж. Тенденція далеко не в кращу сторону. Проте, нам вдається підтримувати аудиторний фонд, базу відпочинку «Чорноморка», гуртожитків самотужки й у багатьох випадках без залучення підрядних організацій.

Однією з найбільших проблем залишається невирішене питання щодо капітального ремонту Наукової бібліотеки. За свої кошти цей ремонт сьогодні ми не в змозі зробити, необхідно залучення інвестицій зі сторони.

З метою зниження витрат на комунальні послуги, істотна увага приділялася і питанням економії енергетичних і водних ресурсів. Як результат за звітний період, тільки по впровадженню нових технологій енергозбереження – економія склала понад 380 тис. грн.; дбайливому відношенню до водних ресурсів – 168 тис. грн.

В усіх гуртожитках зроблені поточні ремонти коридорів, санвузлів, кухонь, спортивних кімнат із залученням не тільки будівельної групи, але й у більшій мірі студентськими будівельними загонами, сформованими адміністрацією студмістечка. Для цього відділом постачання були закуплені необхідні будівельні матеріали. Усі гуртожитки пройшли перевірку меддезінфекції і на них отримані санпаспорти.

Закінчили заміну фасадних вікон Наукової бібліотеки – 24 вікна. Частково замінені вікна в гуртожитках №№ 2, 4, 5, у головному корпусі, біолого-географічного, новоаудиторного. Виконано роботи з ремонту аудиторій, фасаду і покрівлі адміністративного будинку і планетарію астрономічної обсерваторії на 240 тис. грн.

З метою зниження витратних засобів на теплопостачання встановлені дві системи клімат-контролю: на групу будинків Щепкіна 12-14, Пастера 27, і автоматичний регулятор ГВС на гуртожиток № 9.

Зроблено планову перевірку всіх теплових лічильників, манометрів і водомірів – отримані акти на допуск одержання тепла. Крім цього в цілому всі елеваторні вузли, центральний тепловий пункт і внутрішні системи опалення здані відповідно до акта на готовність до опалювального сезону КП «Теплопостачання м. Одеси».

5.2. Поточний стан будівель і гуртожитків

У навчальному процесі задіяні 22 корпуси загальною площею 116 834 м². Всього в університеті знаходяться в експлуатації 59 основних будівель і споруд з загальною внутрішньою площею 155 065 м². За рахунок інвесторів завершується будівництво нового 6-поверхового навчального корпусу на 6200 м².

До студмістечка належать 8 гуртожитків з загальною кількістю ліжок 3408, які розташовані у 1250 кімнатах. Загальна житлова площа складає 32 741 м². На 100% забезпечено комплектування білизною, працюють належним чином обладнані 2 медпункти.

5.3. Орендні відносини

Наразі в оренді знаходиться 725,68 м² площ університету. Для порівняння: в 2009 році – 696,55 м², в 2010 році – 698,55 м². На цих площах працюють 34 орендарів (в 2009 – 27; в 2010 – 29). Від сплати орендарів до бюджету ОНУ надійшло за 9 місяців 2011 р. 163 337,92 грн. (в 2009 – 205 455,24 грн.; в 2010 – 210 058,92 грн.). Орендарі розташовуються у вестибюлях або в інших приміщеннях, які не можуть бути використані для навчання або для побутових цілей.

VI. ФІНАНСИ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ

Розмір зведеного бюджету за звітний період складає 175 млн. 122 тис. грн. (2009 – 104 млн. 191 тис. грн.; 2010 – 161 млн. 529 тис. грн.). Більш суттєво зростали надходження з державного бюджету. Вони виросли майже на 15 млн. грн. В той же час надходження до спецфонду знизились на 1 млн. 336 тис. грн. Лівову частку у витратах складають видатки на зарплату, нарахування на зарплату, соціальні виплати і утримання університету. На ремонтні роботи, закупівлі, розвиток університету залишається, на жаль, приблизно лише 10% від загальної суми кошторису.

Витрати на соціальний захист зросли за рік значно – з 2 млн. 384 тис. грн. (2009 р.) до 4 млн. 963 тис. грн. (2010 р.). Ці витрати здійснюються у вигляді, головним чином, матеріальної допомоги, премій та доплат до зарплати.

Забезпечено прозорість складання кошторису та ведення витрат по його статтям. Щоквартально на засіданнях ректорату начальник планово-фінансового відділу інформує про стан планування фінансової діяльності університету. Головний бухгалтер двічі на рік на засіданнях Вченої Ради доповідає про виконання кошторису університету. Інформація про виконання кошторису публікується в газеті «Одеський університет».

Планові показники фінансової діяльності та звіти про їх виконання вчасно подаються до Міністерства освіти, науки, молоді та спорту України, яке неодноразово подяками відзначало керівників університету та його підрозділів за високий рівень бухгалтерської та планово-фінансової роботи.

Однією з форм соціального захисту співробітників є їх оздоровлення під час відпусток. З цієї метою університет використовує спортивно-оздоровчу базу «Чорноморка». В залежності від потреб університет веде ремонтні роботи та підготовку бази до роботи, на що витрачає від 150 до 600 тис. грн. на рік. Витрати з експлуатації бази несе профком університету.

Відповідно до умов інвестиційного договору у найближчий час співробітники університету отримають квартири загальною площею понад 4000 м².

Виконання умов колективного договору є предметом постійної великої уваги як з боку ректора, так і профкому університету. Стан виконання колективного договору регулярно аналізується упродовж року, про результати його щорічно на загальних зборах представників трудових колективів університету звітує як ректор, так і голова профкому.

VII. КУЛЬТУРНО-МАСОВА ТА СПОРТИВНА РОБОТА

Важливу роль у житті студентів і колективу співробітників відіграє культурно-масова робота, яка в університеті будується як багаторівнева діяльність. На загально-університетському рівні така робота організується та координується Центром культури та відпочинку.

Творчі колективи мають всеукраїнське та міжнародне визначення (зараз при Центрі культури працюють 14 творчих колективів, 3 клуби за інтересами, більше 20 солістів-вокалістів). Так, за останній рік:

- посіли 1-е місце серед вузів м. Одеси і області;

- в минулому році Лауреатами Міжнародних конкурсів стали «Автограф», «Іріданс», Олександр Останін і Наталія Оцабрик;
- проведено 12 днів факультетів, 5 днів першокурсників, ігрові турніри «Що? Де? Коли?», «Брейн-Ринг», відкрита першість з КВБ;
- проведений після тривалої перерви міжфакультетський огляд-конкурс творчих колективів. Всі факультети та інститути з ентузіазмом провели цей конкурс, готуються до нинішнього.

Центр культури і факультети дають більше ста концертів на рік на нашій та інших сценах.

На базі Центра культури проводяться десятки міжнародних наукових конференцій і багато заходів сторонніх організацій.

Подальший креативний розвиток цього напрямку нашої діяльності гальмується хронічним недофінансуванням цієї сфери.

Розвиток спорту і фізкультурно-масової роботи є важливою частиною навчально-виховного процесу. Фізкультурними заняттями охоплені всі студенти денної форми навчання, допущені медичними установами до такої діяльності. У щорічній спартакіаді університету у 2010 році взяли участь понад 2000 студентів, тобто майже кожен третій студент денної форми навчання.

Спартакіада університету проводиться за 5 видами спорту у 2 групах. В першості ВНЗ міста Одеси з 20 видів програми (19 ВНЗ брали участь) ОНУ в 2010 і 2011 роках виборів 5 місце. Чемпіонами в 2011 році стали команди з настільного тенісу, великого тенісу (жінки), боксу, фехтуванні, шахів, бадмінтону. Друге місце посіли команди з художньої гімнастики, карате, великого тенісу (чоловіки). Третє – команди з баскетболу та футболу (чоловіки).

За звітний період підготовлено: МСМК – 3; майстрів спорту України – 5; к/майстри спорту – 15; першорозрядників – 40. Традиційним стало проведення «Дня здоров'я» ОНУ (травень 2011 р.).

VIII. УНІВЕРСИТЕТ В КОНТЕКСТІ КРАЇНИ ТА СВІТУ

Важливою ознакою авторитету нашого університету та його ваги в освітньому та культурному просторі України є багаточисельні візити до ОНУ політичних та громадських діячів різних країн світу, дипломатів, видатних вчених, майстрів мистецтв тощо. Ми плідно співпрацюємо з керівниками і підрозділами Одеської обласної державної адміністрації, Одеською міською радою, Міністерством освіти, науки, молоді та спорту України.

Протягом звітного періоду наш колектив і окремі члени колективу неодноразово відзначались нагородами різного рівня, зокрема за якість і іновативність у системі організації навчального процесу і наукової роботи.

Робота університетських ЗМІ – газети «Одеський університет» і новинного сайту – news.onu.edu.ua – є невід'ємною частиною навчально-виховної роботи, що здійснюється університетом.

Для цього газета «ОУ» практикує наповнення своїх регулярних та періодичних рубрик матеріалами не тільки штатних співробітників газети, але й усіх «університетців».

Так, в 2010-2011 році у 8 номерах газети «ОУ», виданої загальним тиражем **10 тис.** примірників опубліковано **70** матеріалів **25** співробітників і студентів ОНУ.

В 2010-2011 році в газеті з'явилися нові рубрики, створені за ініціативою позаштатних авторів, які популяризують різні напрямки роботи університету.

Щоб газету можна було читати і за межами університету, її електронні версії викладаються на новинному сайті та ретранслюються на офіційному сайті та інфо-порталі ОНУ. Сьогодні доступний архів з **30** оцифрованих номерів газети, починаючи з 2007 року. Також газета в паперовому виді зберігається в НБ ОНУ, та за проханням, висловленим в офіційному листі на ім'я ректора, передається в бібліотеку імені Горького та ряд університетських бібліотек України.

Новим, але вже авторитетним джерелом інформації про університетське життя став новинний сайт університету. Створений прес-службою ОНУ в травні 2010 року, до травня 2011 року сайт **news.onu.edu.ua** переборов планку щоденних відвідувань у 1500 чоловік. (Для порівняння: середня міська інформагенція має 300-400 відвідувань у день).

Двадцять дві рубрики сайту наповнені оригінальним авторським контентом, що в інтернет-форматі розповідає про все, чим відомий університет. Самою динамічною є рубрика «Новини». **Триста шістдесят вісім** новин, створених і опублікованих журналістами прес-служби з початку роботи сайту, супроводжуються професійними фото. На сайті **news.onu.edu.ua** акумулюється фото-, відео-, ТБ-архіви, газетні й інтернет-публікації різних ЗМІ про ОНУ. Це дозволяє дослідникам університетського життя відтворювати хроніку подій, спираючись на зібрані на сайті матеріали.

Сайт має три мовні версії – російську, англійську й українську. Новини ОНУ читають у **167** країнах далекого зарубіжжя.

За 2010-2011 рік за участю ЗМІ відбулося **68** університетських подій – наукові конференції і симпозиуми (**35**), студентські події (**15**), офіційні і міжнародні візити (**16**), прес-конференції ректора (**2**).

Їх висвітлювали: **19** міських телекомпаній – загальна кількість виходів новинних сюжетів (з повторами) заходів ОНУ – більш **6 тисяч**.

В ефірі цих телекомпаній вийшло також **145** програм за участю вчених і експертів ОНУ імені І. І. Мечникова.

Моніторинг друкованих ЗМІ показує, що з 09.2010 р. по 09.2011 р. було опубліковано **244** матеріалів в **29** виданнях. Це публікації як про події ОНУ, так і за участю «університетців».

Моніторинг інформаційних агенцій в Інтернеті демонструє саму вражаючу динаміку росту присутності ОНУ в Мережі.

Кількість інформаційних повідомлень про університет 09.2010-09.2011 – **1769**, тобто в середньому щодня не менш п'яти разів в Інтернеті проходить згадування про ОНУ.

Серед матеріалів: новини, інтерв'ю, коментарі фахівців.

54 інформагенції, що освітили події в ОНУ, територіально поділяються в такий спосіб: **16** – одеських; **6** регіональних; **23** всеукраїнських; **9** міжнародних.

Така представленість в Мережі є свідченням сучасної інформаційної стратегії ОНУ, яка відповідає тенденціям сьогоdnішньої вищої освіти.

Про налагоджений комунікаційний канал зі зворотним зв'язком свідчить активність учасників скайп-конференції, яка, серед інших профорієнтаційних заходів, сприяла залученню абітурієнтів.

Серія з **12** скайп-конференцій з усіма деканами факультетів і директорами інститутів ОНУ тривала місяць – з 17 лютого по 23 березня.

Скайп-марафон відкрила програма «Постав запитання ректору». За годину спілкування по скайпу абітурієнти задали ректору більше 20 питань про особливості вступної компанії – 2011. Усього в ході скайп-конференцій абітурієнти і батьки зі всієї України задали більше 200 питань. Акція анонсувалася газетами, радіо, інформагенціями в соц.мережах. ОНУ – перший український вуз, що організував настільки масштабне он-лайн спілкування з керівниками університету.

В цілому, практично щоденні присутності ОНУ в медіа-просторі України і світу сприяє популяризації його роботи і своєчасному інформуванню абітурієнтів і потенційних партнерів про можливості університету.

Шановні колеги!

Кожному з вас особисто і усім колективам, які ви представляєте, висловлюю щире подяку за співпрацю на протязі року, що минув. Критично ставлячись до зробленого, реалістично оцінюючи масштаб задач на майбутнє, висловлюю вам вдячність за зваженість у підходах до проблем, творче відношення до роботи, моральність, високий професіоналізм, якість і результативність у роботі.